

Streszczenie decyzji Komisji**z dnia 8 grudnia 2009 r.****w sprawie postępowania na podstawie artykułu 65 Traktatu EWWiS
(Sprawa COMP/37.956 – Pręty zbrojeniowe okrągłe, ponowne przyjęcie)**

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 9912 wersja ostateczna)

(Jedynie włoska wersja językowa jest autentyczna)

(2011/C 98/06)

Dnia 30 września 2009 r. Komisja przyjęła decyzję (zmienioną decyzją z dnia 8 grudnia 2009 r.) w sprawie naruszenia art. 65 Traktatu EWWiS. W myśl przepisów art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003⁽¹⁾, w niniejszym komunikacie Komisja publikuje tożsamość zainteresowanych stron oraz główną treść decyzji, w tym także informację o nałożonych karach, uwzględniając uzasadniony interes przedsiębiorstw w zakresie ochrony tajemnicy handlowej. Jawna wersja pełnej treści decyzji dostępna jest w języku oryginału oraz w językach roboczych Komisji na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji, pod następującym adresem:

<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/>

1. WSTĘP

- (1) Niniejsza decyzja stanowi ponowne przyjęcie decyzji z dnia 17 grudnia 2002 r.⁽²⁾, na mocy której Komisja po raz pierwszy nałożyła kary na kartel działający na rynku prętów zbrojeniowych okrągłych we Włoszech na podstawie Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (zwanego dalej Traktatem EWWiS). Dnia 25 października 2007 r. Sąd Pierwszej Instancji uchylił przedmiotową decyzję, orzekając, że Traktat EWWiS nie mógł stanowić jej podstawy prawnej, ponieważ utracił ważność⁽³⁾ na dzień przyjęcia decyzji⁽⁴⁾.
- (2) Dlatego też, mimo że niniejsza decyzja dotyczy tego samego naruszenia, opiera się na art. 7 ust. 1 i art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w TFUE (art. 101 i 102)⁽⁵⁾.
- (3) Adresatami decyzji jest osiem włoskich przedsiębiorstw, którym odpowiada jedenaście spółek: Alfa Acciai SpA, Feralpi Holding SpA, Ferriere Nord SpA, IRO Industrie Riunite Odolesi SpA, Leali SpA, Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA w likwidacji, Lucchini SpA, S.P. SpA w likwidacji, Riva Fire SpA, Valsabbia Investimenti SpA i Ferriera Valsabbia SpA. Porozumienie, w którym przedsiębiorstwa te uczestniczyły, trwało od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 4 lipca 2000 r.

2. OPIS SPRAWY**2.1. Procedura**

- (4) Na podstawie informacji zgromadzonych podczas badań sprawy przeprowadzonych wśród producentów prętów zbrojeniowych okrągłych i na podstawie odpowiedzi

udzielonych na zapytania o udzielenie informacji skierowane do tych przedsiębiorstw zgodnie z art. 47 Traktatu EWWiS dnia 26 marca 2002 r. Komisja wszczęła postępowanie w sprawie zastosowania art. 65 Traktatu EWWiS i zgodnie z art. 36 Traktatu EWWiS wydała pisemne zgłoszenie zastrzeżeń do przedsiębiorstw, będących adresatami decyzji.

- (5) Podczas przygotowywania dokumentacji sprawy spółki Ferriere Nord SpA i Leali SpA skontaktowały się z Komisją w myśl obwieszczenia Komisji z dnia 18 lipca 1996 r. w sprawie zwolnienia z grzywnien oraz zmniejszenia grzywnien w przypadkach karteli⁽⁶⁾ (zwanego dalej „obwieszczeniem w sprawie łagodzenia kar”).
- (6) Adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń przedstawili na piśmie swoje uwagi w tej sprawie i – za wyjątkiem Lucchini SpA – złożyli wniosek o ustne przedstawienie ich urzędnikowi przeprowadzającemu spotkanie wyjaśniające podczas spotkania, które odbyło się w dniu 13 czerwca 2002 r.
- (7) Dnia 13 sierpnia 2002 r. Komisja przesłała do tych samych adresatów dodatkowe pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, w którym wyjaśniała swoje stanowisko w sprawie kontynuowania postępowania w związku z wygaśnięciem Traktatu EWWiS. Ponadto urzędnik przeprowadzający spotkanie wyjaśniające wyznaczył drugie spotkanie, które odbyło się w obecności przedstawicieli państw członkowskich w dniu 30 września 2002 r.
- (8) Postępowanie zakończyło się przyjęciem decyzji z dnia 17 grudnia 2002 r., która następnie została uchylona przez Sąd Pierwszej Instancji w dniu 25 października 2007 r. w związku z odwołaniami złożonymi przez osiem z dziewięciu przedsiębiorstw, będących adresatami decyzji. Decyzja stała się natomiast ostateczna względem zrzeszenia Federacciai (Federacja Hut Włoskich, wł. Federazione delle imprese Siderurgiche Italiane), które nie złożyło odwołania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja 2006/894/WE (Dz.U. L 353 z 13.12.2006).

⁽³⁾ Dnia 23 lipca 2002 r.

⁽⁴⁾ Dnia 17 grudnia 2002 r.

⁽⁵⁾ Porównaj: przypis 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 45 z 19.2.2002, s. 3.

- (9) Podstawą uchylecia decyzji z dnia 17 grudnia 2002 r. jest wyłącznie błędne wskazanie podstawy prawnej (ust. 4 i 5 art. 65 Traktatu EWWiS, które utraciły ważność na dzień przyjęcia decyzji). Dlatego też uchYLECIE decyzji nie powoduje nieważności postępowania administracyjnego poprzedzającego przyjęcie decyzji. Pismem z dnia 30 czerwca 2008 r. Komisja poinformowała zainteresowane strony o swoim zamiarze ponownego przyjęcia uchylonej decyzji po uprzednim skorygowaniu podstawy prawnej. Wszystkie zainteresowane strony przekazały swoje uwagi w tym zakresie.
- (10) Komitet Doradczy ds. Praktyk Ograniczających Konkurencję i Pozycji Dominujących wydał pozytywną opinię w sprawie projektu decyzji dnia 18 września 2009 r. Komisja przyjęła niniejszą decyzję dnia 30 września 2009 r. (została ona następnie zmieniona dnia 8 grudnia 2009 r. w związku z korektą odnośników numerycznych w ośmiu przypisach oraz dołączeniem załącznika, którego nie dodano do pierwotnej decyzji).

2.2. Krótki opis naruszenia

- (11) Adresaci decyzji uczestniczyli w pojedynczym, złożonym i ciągłym naruszeniu przepisów art. 65 ust. 1 Traktatu EWWiS, którego celem i skutkiem było uzgadnianie cen. W wyniku tego doszło również do ograniczania lub kontroli wielkości produkcji i sprzedaży na włoskim rynku prętów zbrojeniowych okrągłych, w kręgach i prostych.
- (12) W szczególności zrzeczenie Federacciai oraz inne współdziałające w nim przedsiębiorstwa ustaliły i wdrożyły w życie, przynajmniej od końca 1989 roku, jednolite ceny „dodatków wymiarowych” za pręty zbrojeniowe we Włoszech. Począwszy od kwietnia 1992 r. przedsiębiorcy, przy wsparciu Federacciai, rozszerzyli swoje ustalenia i uzgodnienia cenowe, obejmując nimi także cenę podstawową prętów zbrojeniowych we Włoszech. Od tego czasu do września 1995 r. porozumienie rozszerzono również na uzgadnianie terminów płatności.
- (13) Przynajmniej od końca 1994 r. zrzeczenie Federacciai w sposób regularny prowadziło działalność organizacyjną, zarówno w zakresie cen, jak i wielkości produkcji i sprzedaży prętów zbrojeniowych.
- (14) Od 1995 r. uczestnicy porozumienia rozpoczęli uzgadnianie obniżki i kontroli wielkości produkcji i sprzedaży w dążeniu do zmniejszenia ilości prętów zbrojeniowych wprowadzanych na rynek. Część producentów wprowadziła system wzajemnej, wielostronnej, bardziej dokładnej i regularnej kontroli ilości wyrobów produkowanych i sprzedawanych przez poszczególne przedsiębiorstwa.
- (15) Komisja nie dysponuje wystarczającymi informacjami, aby udowodnić istnienie naruszenia zasad wolnej konkurencji w okresie po dniu 4 lipca 2000 r. Należy uściślić, że nie twierdzi się, iż wszystkie przedsiębiorstwa brały z pewnością udział we wszystkich opisywanych tu działaniach oraz że niektóre z nich uczestniczyły w nich przez okres krótszy.

2.3. Ustalenie odpowiedzialności i czas trwania naruszenia

- (16) Jeśli chodzi o spółkę Alfa Acciai SpA, jest ona przedsiębiorstwem, któremu należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Alfa Acciai SpA, ale także za dzia-

łania Acciaieria Megara SpA (od 1996 r.) oraz Alfa Acciai S.r.L. (przed 1996 r.) i Acciaierie di Sicilia SpA. Alfa Acciai SpA uczestniczyła w porozumieniu od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 4 lipca 2000 r. Od dnia 13 czerwca 1995 r. do dnia 12 lutego 1996 r. Alfa nie uczestniczyła w części porozumienia dotyczącej ograniczenia lub kontroli wielkości produkcji lub sprzedaży.

- (17) Jeśli chodzi o spółkę Feralpi Holding SpA, jest ona przedsiębiorstwem będącym następcą prawnym Feralpi Siderurgica SpA – adresata uchylonej decyzji z 2002 r. jako przedsiębiorstwa, któremu została przypisana odpowiedzialność nie tylko za działania Feralpi Siderurgica SpA, ale także za działania Feralpi Siderurgica S.r.L. oraz poprzedniej spółki Feralpi Siderurgica SpA. Uczestnictwo w porozumieniu trwało od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.
- (18) Jeśli chodzi o spółki Leali SpA i Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA w likwidacji, są one przedsiębiorstwami, którym należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Leali SpA oraz Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA w likwidacji, ale także za działania Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA (do listopada 1998 r.), której to spółki są następcami prawnymi. Po tej dacie Leali SpA jest jedynym podmiotem odpowiedzialnym za zakwestionowane działania. Uczestnictwo w porozumieniu trwało od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.
- (19) Jeśli chodzi o spółki Lucchini SpA i S.P. SpA w likwidacji, są one przedsiębiorstwami, którym należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Lucchini SpA oraz Siderpotenza SpA (obecnie „S.P. SpA w likwidacji”), ale także za działania wspólnego przedsiębiorstwa Siderpotenza SpA (do 1991 r.) i Lucchini Siderurgica SpA (do końca 1997 r.). Uczestnictwo w porozumieniu trwało od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r. Od dnia 9 czerwca 1998 r. do dnia 30 listopada 1998 r. przedsiębiorstwo nie uczestniczyło w części porozumienia dotyczącej ograniczenia lub kontroli wielkości produkcji lub sprzedaży.
- (20) Jeśli chodzi o spółkę Riva Fire SpA, jest ona przedsiębiorstwem będącym następcą prawnym spółki Riva SpA – adresata uchylonej decyzji z 2002 r. jako przedsiębiorstwa, któremu została przypisana odpowiedzialność nie tylko za działania Riva SpA, ale także za działania Fire Finanziaria SpA, Riva Prodotti Siderurgici SpA, Acciaierie e Ferriere di Galtarossa SpA i Acciaierie del Tanaro SpA. Uczestnictwo w porozumieniu trwało od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r. Od dnia 1 maja 1998 r. do dnia 30 listopada 1998 r. przedsiębiorstwo nie uczestniczyło w części porozumienia dotyczącej ograniczenia lub kontroli wielkości produkcji lub sprzedaży.
- (21) Jeśli chodzi o spółki Valsabbia Investimenti SpA i Ferriera Valsabbia SpA, są one przedsiębiorstwami, którym należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Valsabbia Investimenti SpA i Ferriera Valsabbia SpA, ale także za działania byłej spółki Ferriera Valsabbia SpA

(do 2000 r.) i jeszcze wcześniejszej spółki Ferriera Valsabbia SpA (do 1990 r.). Przedsiębiorstwo uczestniczyło w porozumieniu od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.

- (22) Jeśli chodzi o spółki Ferriere Nord SpA i IRO Industrie Riunite Odolesi SpA, są one tymi samymi przedsiębiorstwami, a także tymi samymi osobami prawnymi noszącymi tę samą nazwę, które wprowadziły w życie zachowania stanowiące w myśl niniejszej decyzji naruszenie prawa unijnego w zakresie konkurencji, stwierdzone przez Komisję. Spółka Ferriere Nord SpA uczestniczyła w porozumieniu od dnia 1 kwietnia 1993 r. do dnia 4 lipca 2000 r. Od dnia 13 czerwca 1995 r. do dnia 27 września 1998 r. Ferriere Nord nie uczestniczyła w części porozumienia dotyczącej ograniczenia lub kontroli wielkości produkcji lub sprzedaży. IRO Industrie Riunite Odolesi SpA uczestniczyła w porozumieniu od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.

2.4. Grzywny

- (23) Wysokość grzywien została ustalona na podstawie wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien z 1998 r. Ponieważ chodzi o ponowne przyjęcie decyzji, wysokość nałożonych grzywien, z jednym wyjątkiem, jest praktycznie taka sama, jak grzywien nałożonych uchyloną decyzją z 2002 r., ponieważ jest to samo naruszenie.

2.4.1. Kwota podstawowa

- (24) Naruszenie polega na pojedynczym, złożonym i ciągłym porozumieniu, którego przedmiotem było ustalanie cen i na mocy którego postanowiono ograniczać i kontrolować wielkość produkcji i sprzedaży na włoskim rynku prętów zbrojeniowych okrągłych, w kęgach i prostych. Takie zachowania ze swej natury stanowią bardzo poważne naruszenie art. 65 ust. 1 Traktatu EWWiS. Kartel działał na terenie całej Republiki Włoskiej. Komisja uznaje zatem, iż adresaci dopuścili się rażącego naruszenia przepisów. Fakt, że skutki porozumienia ograniczone były do rynku włoskiego nie pozwala na zmianę klasyfikacji czynu z bardzo poważnego na poważny, ponieważ należy brać pod uwagę duże znaczenie produkcji włoskiej.
- (25) Utrzymując wyżej wymienioną klasyfikację czynu, przy ustalaniu wysokości grzywny podstawowej Komisja wzięła jednak pod uwagę specyfikę tego przypadku, wiążącą się z faktem, iż w przedmiotowym okresie rynek krajowy podlegał szczególnym uregulowaniom Traktatu EWWiS oraz że w początkowym okresie trwania naruszenia przedsiębiorstwa, będące adresatami niniejszej decyzji, stanowiły ograniczoną część przedmiotowego rynku.

2.4.1.1. Zróznicowanie wysokości grzywien

- (26) W grupie naruszeń bardzo poważnych rozpiętość możliwych grzywien pozwala na traktowanie przedsiębiorców w sposób wyraźnie zróznicowany, aby uwzględnić rzeczywisty potencjał gospodarczy sprawców naruszenia do wyrządzenia znaczącej szkody wolnej konkurencji oraz aby móc ustalić wysokość grzywny na poziomie zapewniającym jej działanie odstraszające.

- (27) Jak już wskazano w uchylonej decyzji z 2002 r., Komisja uznaje, że udziały w rynku, posiadane przez adresatów niniejszej decyzji w ostatnim pełnym roku trwania naruszenia (1999), nie są reprezentatywne dla ich rzeczywistej obecności na przedmiotowym rynku w omawianym okresie. Pomiędzy rokiem 1990 a 1999 udziały w rynku uległy bowiem praktycznie trzykrotnemu wzrostowi. Dlatego też, na podstawie średnich udziałów w rynku w okresie 1990–1999, można wyodrębnić trzy grupy przedsiębiorstw, w porządku malejącym pod względem obecności na rynku.

- (28) W przypadku Riva i Lucchini/Siderpotenza należy podnieść wysokość podstawową grzywny, wyliczoną w oparciu o znaczenie związane z istotnym rynkiem, aby uwzględnić rozmiary i całościowe zasoby tej spółki. Realizowane przez te przedsiębiorstwa obroty wyrobami podlegającymi przepisom EWWiS są bowiem zdecydowanie wyższe w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami, objętymi niniejszym postępowaniem. Należy ponadto przypomnieć, że, jak wynika z akt sprawy, przy wielu okazjach szefowie tych przedsiębiorstw byli bezpośrednio zaangażowani w opisane naruszenia. Dlatego też, w celu uzyskania dostatecznego skutku odstraszającego, należy podnieść wysokość podstawową grzywny w przypadku tych dwóch przedsiębiorstw. W uchylonej decyzji Komisja zwiększyła wysokość podstawową grzywny o 225 % w przypadku Lucchini/Siderpotenza, jako że jej obroty produktami podlegającymi EWWiS są około trzykrotnie wyższe w porównaniu do największych pozostałych przedsiębiorstw, oraz o 375 % w przypadku spółki Riva, której obroty produktami EWWiS są około trzykrotnie wyższe w porównaniu do Lucchini/Siderpotenza. Mnożnik zastosowany dla Lucchini/Siderpotenza zostaje w niniejszej decyzji obniżony do 200 %, ponieważ stosunek wysokości obrotów Lucchini/Siderpotenza do obrotów największego z pozostałych przedsiębiorstw zmienił się w 2008 r. (ze stosunku wynoszącego 1:3 w 2001 r. zmienił się na blisko 1:2 w 2008 r.). Ustalając te mnożniki, Komisja uwzględniła również inflację i zwiększenie obrotów przedsiębiorstw.

2.4.1.2. Czas trwania

- (29) Naruszenie trwało ponad dziesięć lat i sześć miesięcy w przypadku wszystkich przedsiębiorstw za wyjątkiem Ferriere Nord SpA, w przypadku którego okres naruszenia wyniósł siedem lat. Dlatego też podstawowa wysokość grzywny podwyższona jest o 105 % dla wszystkich przedsiębiorstw za wyjątkiem Ferriere Nord, dla którego kwota ta podwyższona jest o 70 %.

2.4.2. Okoliczności obciążające

- (30) W niniejszej sprawie Komisja stwierdziła tylko jedną okoliczność obciążającą, w postaci działania w warunkach recydywy w przypadku spółki Ferriere Nord, będącej już uprzednio adresatem decyzji Komisji z dnia 2 sierpnia 1989 r. dotyczącej jej uczestnictwa w porozumieniu cenowym i ograniczającym sprzedaż na rynku siatki spawanej elektrycznie⁽⁷⁾.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 260 z 6.9.1989, s. 1.

(31) Komisja uważa w związku z tym za konieczne zwiększenie o 50 % kwoty podstawowej w przypadku spółki Ferriere Nord SpA.

2.4.3. *Okoliczności łagodzące*

(32) Komisja nie ustaliła istnienia jakichkolwiek okoliczności łagodzących.

2.4.4. *Zastosowanie obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar z 1996 r.*

(33) Komisja uznaje, że spółka Ferriere Nord dostarczyła jej przydatnych wskazówek, które pozwoliły Komisji lepiej

zrozumieć zasady działania porozumienia. Komisja uznaje, że spełnia to warunki punktu D, akapit pierwszy obwieszczenia, który stanowi, że można zastosować zmniejszenie grzywny, jeżeli przed przesłaniem pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń przedsiębiorstwo dostarczy Komisji informacje, dokumenty lub inne dowody, które przyczynią się do potwierdzenia istnienia naruszenia. Komisja uznaje więc za uzasadnione przyznanie spółce Ferriere Nord SpA zmniejszenia o 20 % kwoty grzywny.

(34) Współpraca zaoferowana natomiast przez Leali SpA nie spełnia warunków pkt D obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar.

3. GRZYWNY NAŁOŻONE NA PODSTAWIE DECYZJI

Alfa Acciai SpA	7,175 mln EUR
Feralpi Holding SpA (dawniej Feralpi Siderurgica SpA)	10,25 mln EUR
Ferriere Nord SpA	3,57 mln EUR
IRO Industrie Riunite Odolesi SpA	3,58 mln EUR
Leali SpA e Acciaierie i Ferriere Leali Luigi SpA w likwidacji, solidarnie	6,093 mln EUR
Leali SpA	1,082 mln EUR
Lucchini SpA i S.P. SpA w likwidacji (ex Siderpotenza SpA), solidarnie	14,35 mln EUR
Riva Fire SpA (ex Riva Acciaio SpA)	26,9 mln EUR
Valsabbia Investimenti SpA i Ferriera Valsabbia SpA, solidarnie	10,25 mln EUR